

paaførtes Statsbanerne en større økonomisk Risiko. Efter at Udvalget har faaet denne Uddybning af Ministerens Udtalelser, er Udvalgets Betæneligheder ved at udvide Ministerens Myndighedsomraade fjernet, og derfor kan Udvalget gaa med til ogsaa for Takstlovsforslagets Vedkommende at indstille det til Vedtagelse i uforandret Skikkelse.

Som jeg sagde i Indledningen, er Hensigten med disse Ændringer i de bestaaende Love og med den Nyordning, der foreslaas for Telegrafvæsenet, den at give Ledelsen af Statsvirksomhederne mere Dispositionsfrihed for at lette dem Opfyldelsen af Kravet om Forrentning af Statsvirksomhederne, et Krav, der jo nu enstemmigt er fremsat saavel fra Rigsdagen som fra Regeringen. Dette Krav har imidlertid ikke blot Ærinde til Lederne af Virksomhederne, men ogsaa til disses Medhjælpere, ja, det har i Virkeligheden Ærinde til hele den samlede Tjenestemandsstab indenfor Erhvervsvirksomhederne; og jeg vil gerne udtale Haabet om, at dette, at Rigsdagen nu giver større Dispositionsfrihed for Lederne, men naturligvis ogsaa derigennem paalægger dem større Ansvar, maa virke inciterende paa de enkelte indenfor Tjenestemændenes Rækker og bibringe alle Forstaaelsen af, at enhver maa gøre sit bedste, for at Slutmaalet, fuld Forrentning af Statsvirksomhederne, skal kunne naas. Hermed vil jeg gerne paa Udvalgets Vegne anbefale Lovforslagene til Vedtagelse i uforandret Skikkelse.

Ministeren for offentlige Arbejder (Fris-Skotte): Jeg vil gerne takke Udvalget, fordi det indstiller de omtalte fem Lovforslag til uforandret Vedtagelse. Jeg kan godkende, hvad der er udtalt i Betænkningen over Lovforslaget om Statsbanernes Styrelse og Statsbanernes Takster, saavel som de deri givne Meddelelser Ministeriet vedrørende. Jeg kan ogsaa i alt væsentligt henholde mig til den ærede Ordførers (Stensballe) Udtalelser og Meddelelser om disse Forhold, blot til et Punkt maa jeg have Lov til at knytte et Par Bemærkninger. Naar der i Udvalget overfor Ministeren har været udtalt Tvivl om, at det skulde være fuldt forretningsmæssigt under

de for Tiden stærkt skiftende Konjunkturer at foretage Indkøb af Kul i saa store Partier ad Gangen, som det flere Gange har fundet Sted, nemlig til 5 à 6 Maaneders Forbrug, ja endog mere, i Stedet for at foretage flere Indkøb af mindre Partier ad Gangen, skal jeg for saa vidt ikke sige noget derimod, som man i det for Statsbanerne saa overordentlig vigtige økonomiske Spørgsmaal, som Kulindkøb er, maa se paa, hvorledes man kan købe Kullene paa den billigste Maade. Jeg opfatter altsaa dette som Udtryk for en meget stærk Interesse fra Landstingsudvalgets Side overfor dette Spørgsmaal. Selvfølgelig er det heldigt at købe i store Partier under opadgaaende Priser. Den ærede Ordfører var ogsaa inde paa, at naar man vilde købe i store Partier, skulde man være sikker paa, at man var lavt nede, saaledes at man stod overfor opadgaaende Priser. Det er selvfølgelig ogsaa heldigt, naar man ved, at man er i en Periode med nedadgaaende Priser, at man saa kun køber smaa Partier; naar man gør det, undgaar man Prisstigningen, og man faar ved de mindre Køb Del i Prisfaldet. Men man kan ikke slaa fast — det er heller ikke gjort fra Landstingsudvalgets Side —, at der skal købes i smaa Leveringer, idet der i Virkeligheden — det kan dokumenteres — til visse Tider er Fordel ved at købe i større Leveringer. Jeg skal i øvrigt gøre opmærksom paa, at før man kom ind paa et mere forretningsmæssigt Indkøb af Kullene, købte Statsbanerne kun to Gange om Aaret, de liciterede to Gange om Aaret, og saa købte de for et halvt Aar ad Gangen; i de to Aar, som der er gjort Rede for i Bilaget, efter at man er kommet ind paa at foretage Indkøb ved særlige handelskundige, har man gjort 8 Indkøb, altsaa gennemsnitlig kvartaarlige Leveringer. Hvis man gennemgaar disse Indkøb, viser det sig med den senere Erfaring, man har, at man i 6 Tilfælde har købt overordentlig gunstigt, medens man i de to Tilfælde har købt mindre gunstigt. Hvis man stiller det hele op og undersøger, hvorledes den Maade, hvorpaa Statsbanerne i de forløbne to Aar har foretaget Indkøb, har svaret sig, kommer man til det Resultat, at man i Virkeligheden har haft en Fordel af ca. 1½ Mill. Kr., naar man tager i Betragtning, hvorledes